

QUẢN LÝ XÂY DỰNG CÁC TIÊU CHÍ CÔNG NHẬN TRƯỜNG MẦM NON CHẤT LƯỢNG CAO TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI THEO ĐỊNH HƯỚNG LUẬT THỦ ĐỒ

Lê Thị Nga¹

Tóm tắt. Giáo dục mầm non là cấp học đầu tiên trong hệ thống giáo dục quốc dân, đặt nền móng cho sự phát triển về thể chất, nhận thức, tình cảm xã hội và thẩm mỹ cho trẻ em. Những kỹ năng mà trẻ được tiếp thu qua chương trình chăm sóc giáo dục mầm non sẽ là nền tảng cho việc học tập và thành công sau này của trẻ. Để đáp ứng yêu cầu của xã hội, hiện nay bậc học mầm non đã tập trung vào định hướng nâng cao chất lượng cơ sở giáo dục trẻ, xây dựng trường chất lượng cao. Bài viết này đã đề xuất một số biện pháp các tiêu chí công nhận trường mầm non chất lượng cao trên địa bàn thành phố Hà Nội theo định hướng Luật Thủ đô.

Từ khóa: *Quản lý, xây dựng, các tiêu chí, trường mầm non chất lượng cao*

1. Đặt vấn đề

Giáo dục luôn giữ một vai trò rất trọng yếu trong sự phát triển của mỗi quốc gia, là biện pháp để nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, tạo lợi thế so sánh về nguồn lao động tri thức. Hầu hết các nước trên thế giới đều coi đầu tư cho giáo dục là đầu tư cho phát triển và thậm chí còn nhìn nhận giáo dục là một ngành sản xuất đặc biệt. Đối với các nước kém và đang phát triển thì giáo dục được coi là biện pháp ưu tiên hàng đầu để đi tắt đón đầu, rút ngắn khoảng cách về công nghệ. Do vậy, các nước này đều phải nỗ lực tìm ra những chính sách phù hợp và hiệu quả nhằm xây dựng nền giáo dục của mình đáp ứng yêu cầu của thời đại, bắt kịp với sự tiến bộ của các quốc gia trên thế giới. Phát triển giáo viên mầm non, tăng cường khả năng sẵn sàng đi học cho trẻ là yếu tố quan trọng trong việc phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao cho đất nước. Giáo dục mầm non sẽ chuẩn bị cho trẻ những kỹ năng như tự lập, sự kiểm chế, khả năng diễn đạt rõ ràng, đồng thời hình thành hứng thú đối với việc đến trường tiểu học, tăng khả năng sẵn sàng để bước vào giai đoạn giáo dục phổ thông. Chiến lược phát triển giáo dục Việt Nam giai đoạn 2021-2030, với mục tiêu củng cố, phát triển mạng lưới trường, lớp mầm non phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội của địa phương, đáp ứng nhu cầu đến trường của trẻ em, theo hướng chuẩn hóa, hiện đại hóa, xã hội hóa và hội nhập quốc tế; củng cố, duy trì và nâng cao chất lượng phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ em 5 tuổi, chuẩn bị tốt cho trẻ em vào học lớp 1; định hướng đến năm 2030 phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ em mẫu giáo, còn lộ trình thực hiện tùy thuộc vào điều kiện thực tế. Với các Bộ chỉ số phát triển giáo dục cơ bản để phục vụ quản lý ngành với 3 nhóm chỉ tiêu/chỉ số. Nhóm chỉ tiêu/chỉ số về tiếp cận giáo dục (tỷ lệ huy động trẻ em mầm non đến trường). Nhóm chỉ tiêu/chỉ số về điều kiện bảo đảm chất lượng (số giáo viên/nhóm, lớp, tỷ lệ giáo viên mầm non có bằng cao đẳng trở lên, tỷ lệ trường mầm non đạt chuẩn quốc gia, tỷ lệ chi ngân sách nhà nước cho giáo dục mầm non). Nhóm chỉ tiêu/chỉ số về chất lượng giáo dục (tỷ lệ trẻ 5 tuổi hoàn thành chương trình giáo dục mầm non, tỷ lệ trẻ mầm non suy dinh dưỡng) [3].

Trường mầm non chất lượng cao không chỉ đơn thuần cung cấp dịch vụ giáo dục cao, nâng cao cường độ lao động của thầy và trò mà phải đáp ứng được năm tiêu chuẩn để nâng cao chất lượng: tổ chức và quản lý nhà trường; chất lượng đội ngũ (cán bộ quản lý, giáo viên và nhân viên); cơ sở vật chất và trang thiết bị; quan hệ nhà trường, gia đình và xã hội; chương trình, hoạt động giáo dục và kết quả.

Mô hình trường mầm non chất lượng cao tại Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh và một số tỉnh thành trong cả nước được quan tâm đầu tư từ năm 2013. Hiện nay, Hà Nội có 19 trường chất lượng cao, trong đó

Ngày nhận bài: 10/05/2023. Ngày nhận đăng: 24/05/2023.

¹Phòng Giáo dục Đào tạo quận Tây Hồ, Hà Nội

Tác giả liên hệ: Lê Thị Nga. Địa chỉ e-mail: lenga189@yahoo.com

có 14 trường công lập (7 trường mầm non, 2 trường tiểu học, 4 trường Trung học cơ sở, 1 trường trung học phổ thông) và 5 trường ngoài công lập. Ủy ban nhân dân thành phố (UBND) Hà Nội đã có quy định về các tiêu chí nhà trường (đội ngũ, cơ sở vật chất, chương trình, phương pháp và chất lượng giảng dạy) và quy định về việc bổ sung chương trình giảng dạy nâng cao căn cứ theo quy định Luật Thủ đô; Hội đồng nhân dân (HĐND) thành phố Hà Nội có Nghị quyết về cơ chế tài chính áp dụng cho các cơ sở công lập chất lượng cao trên địa bàn theo quy định Luật Thủ đô. Việc xây dựng trường mầm non chất lượng cao phải góp phần nâng cao chất lượng giáo dục, đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản toàn diện giáo dục và đào tạo trong nền kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế [3].

Theo Điều 12 Luật số 25/2012/QH13 ngày 21/11/2012 Luật Thủ đô về phát triển giáo dục và đào tạo thì: “1) Thực hiện phổ cập và phát triển giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông đạt chuẩn quốc gia; khuyến khích các tổ chức, cá nhân đầu tư xây dựng các cơ sở giáo dục trên địa bàn Thủ đô theo quy hoạch; 3) Xây dựng một số cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông chất lượng cao trên địa bàn Thủ đô theo các tiêu chí về cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên, chương trình, phương pháp giảng dạy và dịch vụ giáo dục. Việc theo học tại các cơ sở giáo dục chất lượng cao theo nguyên tắc tự nguyện” [5].

2. Thực trạng xây dựng các tiêu chí công nhận trường mầm non chất lượng cao trên địa bàn thành phố Hà Nội theo định hướng Luật Thủ đô

Qua khảo sát 20 cán bộ, chuyên viên Sở GD&ĐT Hà Nội; 50 cán bộ, chuyên viên Phòng GD&ĐT các quận, huyện; 50 cán bộ quản lý trường mầm non trên địa bàn thành phố và 100 GV các trường mầm non trên địa bàn thành phố có 190/220 ý kiến cho rằng việc xây dựng các tiêu chí công nhận trường mầm non chất lượng cao là rất cần thiết (chiếm tỷ lệ 83,4%), có 25/220 ý kiến cho rằng cần thiết (chiếm tỷ lệ 11,3%), có 05/220 ý kiến cho rằng ít cần thiết (chiếm tỷ lệ 2,3%). Các ý kiến cho rằng việc xây dựng các tiêu chí công nhận trường mầm non chất lượng cao là rất cần thiết hiện nay vì để trẻ em phát triển toàn diện cần có môi trường tốt nhất để chúng phát triển. Với tiêu chí các trường mầm non chất lượng cao với đầy đủ đội ngũ GV có trình độ, kinh nghiệm công tác, yêu trẻ, với các thiết bị dạy và học phong phú sẽ tạo môi trường, điều kiện giáo dục và nuôi dưỡng trẻ tốt hơn, hiện đại hơn, góp phần nâng cao nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện cho trẻ.

Về sự quan tâm của các cấp ủy Đảng, chính quyền và các đoàn thể địa phương, mức độ rất quan tâm chiếm 85%, bình thường chiếm 13%, ít quan tâm chiếm 2%. Về sự quan tâm của ngành giáo dục, mức độ rất quan tâm chiếm 92,8%, bình thường chiếm 7,2%. Về sự quan tâm của nhân dân và cha mẹ học sinh, mức độ rất quan tâm chiếm 79,6%, bình thường chiếm 14,1%, ít quan tâm chiếm 6,3%. Qua khảo sát cho thấy: trong thời gian qua, sự quan tâm của ngành giáo dục đối với hệ thống các trường mầm non khá tốt, có chú trọng tích cực đến việc xây dựng các tiêu chí công nhận trường mầm non chất lượng cao trên địa bàn thành phố để làm nền tảng cho các trường phát triển đồng bộ, theo định hướng. Bên cạnh đó, nhận thức của các cấp ủy Đảng, chính quyền, các đoàn thể địa phương và một số cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên trong ngành, cha mẹ học sinh và nhân dân chưa thực sự đầy đủ về tầm quan trọng của việc xây dựng tiêu chí công nhận trường mầm non chất lượng cao.

Theo kết quả điều tra bảng 1. cho thấy, số lượng Hiệu trưởng các trường mầm non trên địa bàn Tp. Hà Nội số lượng 2908 người, trong đó 94,8% số HT có trình độ Thạc sĩ; đội ngũ Phó Hiệu trưởng có 1000 người có trình độ thạc sĩ 56,5%, bên cạnh đó số lượng PHT còn 43,5% (770 người); số HT còn 5,2%; Số HT và PHT chưa có chứng chỉ QLNN vẫn còn 23,3% đối với HT và 24,3 với PHT. Riêng chứng chỉ QLGD đã đạt 100% đối với Ban Giám hiệu các trường.

Qua kết quả thống kê cho thấy, trình độ chuyên môn của Ban Giám hiệu các trường mầm non tuy đã đạt được những kết quả nhất định, nhưng vẫn còn hạn chế. Điều này chứng tỏ Phòng Nội vụ, Phòng Giáo dục và đào tạo các quận huyện có sự quan tâm chưa thường xuyên đến công tác ĐTBĐ, nâng chuẩn cán bộ quản lý giáo dục của các trường theo yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay. Bên cạnh đó, số lượng Hiệu trưởng các trường lớn tuổi chiếm tỷ lệ khá cao, làm việc theo kinh nghiệm là chủ yếu nên hiệu quả công việc còn hạn chế. Đây cũng là tồn tại về năng lực quản lý đối với Ban Giám hiệu hiện nay các trường mầm non trên địa bàn thành phố HN hiện nay.

Bảng 1. Số lượng và cơ cấu đội ngũ cán bộ quản lý các trường mầm non trên địa bàn thành phố Hà Nội năm học 2022-2023

Nội dung	Số lượng	Hiệu trưởng		Phó Hiệu trưởng	
		SL	%	SL	%
		2908	100	1000	56,5
Trình độ đào tạo	Thạc sĩ	2758	94,8	1000	43,5
	Đại học	150	5,2	1000	56,5
	Cao đẳng	0	0	0	0
Năng lực quản lý	Khả	727	25	655	37
	Tốt	2036	70	1257	71
	Đạt yêu cầu	145	5	35	2
Thời gian làm công tác QLGD	Dưới 5 năm	291	10	230	13
	Từ 5 năm đến dưới 10 năm	582	20	620	35
	Từ 10 năm đến dưới 20 năm	2036	70	920	52
		2908	100	1434	81
Trình độ trung cấp lý luận chính trị trở lên		2908	100	1434	81
Chứng chỉ QLNN		2230	76,7	1340	75,7
Chứng chỉ QLGD		2908	100	1770	100

Nguồn: Sở Nội vụ Hà Nội năm 2023

3. Đánh giá chung về thực hiện các tiêu chuẩn trường mầm non chất lượng cao trên địa bàn thành phố Hà Nội

3.1. Những kết quả đạt được

Để thực hiện tốt chính sách xây dựng, phát triển và quản lý Thủ đô về giáo dục và đào tạo theo Luật Thủ đô năm 2013: Xây dựng một số cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông chất lượng cao trên địa bàn Thủ đô theo các tiêu chí về cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên, chương trình, phương pháp giảng dạy và dịch vụ giáo dục. Việc theo học tại các cơ sở giáo dục chất lượng cao theo nguyên tắc tự nguyện. Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội đã ban hành Quyết định số 20/2013/QĐ-UBND ngày 24/6/2013 của UBND thành phố Hà Nội ban hành Quy định cụ thể tiêu chí về cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên, chương trình, phương pháp giảng dạy và dịch vụ giáo dục chất lượng cao áp dụng tại một số cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông chất lượng cao. Đây là cơ sở để các trường mầm non cố gắng xây dựng và thực hiện các tiêu chí [4].

Giao quyền tự chủ về quản lý thực hiện chuyên môn, đảm bảo nguyên tắc tập trung dân chủ, đề cao trách nhiệm người đứng đầu và thực hiện công khai theo quy định, gắn với trách nhiệm giải trình trước xã hội. Phòng GDĐT chỉ đạo các nhà trường có hình thức đổi mới để thực hiện nhiệm vụ năm học, nâng cao chất lượng, rút gọn khoảng cách, vị trí giáo dục mầm non giữa các trường. Chỉ đạo các nhà trường xây dựng kế hoạch chiến lược nhà trường giai đoạn 05 năm tạo thương hiệu, chất lượng riêng khi giới thiệu truyền thông về trường mình. Các trường mầm non công lập thay đổi tư duy quản trị trường học phát huy vai trò tổ chuyên môn và giáo viên, nhân viên cộng tác làm việc trong môi trường sư phạm thân thiện.

Trong thời gian qua, các trường mầm non căn cứ vào các văn bản hướng dẫn, điều kiện thực tiễn, phương hướng thực hiện nhà trường trong thời gian tới, đã tự xây dựng các tiêu chí, như: Trường Mầm non đô thị Việt Hưng với đề án “Xây dựng trường chất lượng cao Mầm non Đô thị Việt Hưng giai đoạn 2021-2026”, trường Mầm non 20/10, Trường mầm non A.4/NT1 với đề án: “Xây dựng trường mầm non A.4/NT1 theo mô hình trường chất lượng cao”, Trường mầm non Đô thị Sài Đồng với đề án: “Xây dựng trường chất lượng cao Mầm non Đô thị Sài Đồng giai đoạn 2021-2026”...

Bên cạnh đó UBND các quận, huyện đã có văn bản chỉ đạo việc xây dựng và thực hiện các tiêu chí xây dựng trường mầm non chất lượng cao như: UBND quận Long Biên: Kiểm tra thẩm định trường mầm non đạt tiêu chí chất lượng cao; Kiểm tra thẩm định Chương trình giáo dục trường mầm non chất lượng cao Đô thị Sài Đồng; thành lập đoàn thẩm định đề án xây dựng trường chất lượng cao các trường. Tờ trình của UBND quận Long Biên gửi UBND thành phố Hà Nội; Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội về đề nghị kiểm tra, công nhận trường Mầm non Đô thị Việt Hưng đạt tiêu chí chất lượng cao.

Với sự chỉ đạo, hướng dẫn của Sở GD&ĐT HN, các phòng Giáo dục và Đào tạo, các cơ sở giáo dục mầm non công lập phối hợp, hỗ trợ, hướng dẫn phụ huynh thực hiện chế độ dinh dưỡng khoa học, hợp lý, tổ chức cho trẻ em hoạt động vui chơi, an toàn tại nhà; xây dựng kho học liệu điện tử toàn Ngành. Các cơ sở giáo dục mầm non có nhiều sáng tạo, khắc phục khó khăn tổ chức nhiều hoạt động kết nối cha mẹ trên kênh Youtube, trang Web... các tổ chức công đoàn quận huyện, các nhà đầu tư, cá nhân hỗ trợ giáo viên nhân viên hoàn cảnh khó khăn.

Được sự quan tâm, chỉ đạo trực tiếp, toàn diện của UBND thành phố, chỉ đạo sát sao về chuyên môn nghiệp vụ của Sở GD&ĐT Hà Nội, các Phòng GD&ĐT các quận, huyện đã thường xuyên quan tâm đến đời sống vật chất và tinh thần cho đội ngũ giáo viên mầm non. Hàng năm, ngoài các kiến thức chuyên môn, Sở GD&ĐT Hà Nội, các Phòng GD&ĐT thường BD các trường mầm non thực hiện nâng cao chất lượng đội ngũ với chuyên đề: Kỹ năng sơ cấp cứu ban đầu, phòng chống TNTT cho trẻ; tập huấn nâng cao nghiệp vụ về quản lý ATTP cho các trường có bếp ăn bán trú; giải pháp tăng tính chủ động cho học sinh; xây dựng môi trường lớp học mầm non lấy trẻ làm trung tâm; vận dụng Reggio Emilia trong giáo dục mầm non; chuyên đề ATGT, chương trình “Tôi yêu Việt Nam; giáo án 5E và dạy học theo dự án; đổi mới và nâng cao chất lượng Phương pháp môn Giáo dục thể chất cho giáo viên; vận dụng Reggio Emilia trong giáo dục mầm non; sàng lọc và hỗ trợ trẻ rối loạn phổ tự kỷ; tăng động giảm chú ý trong trường mầm non; Dạy học theo dự án... Bên cạnh đó, đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên tận tình, tâm huyết, yêu nghề mến trẻ, có kinh nghiệm áp dụng phương pháp dạy học tiên tiến vào tổ chức các hoạt động giáo dục. Các trường mầm non đã sử dụng hồ sơ, sổ sách điện tử phù hợp với điều kiện của quận, nhà trường và khả năng thực hiện của giáo viên. Lựa chọn và triển khai các ứng dụng, các phần mềm hỗ trợ trong công tác quản lý của nhà trường và kiểm tra, giám sát, giảm hồ sơ giấy trong việc xây dựng, thực hiện KHGD: lập kế hoạch, theo dõi chỉ đạo, quản lý bán trú, quản lý về đồ dùng, thiết bị, đồ chơi... của các đơn vị có uy tín, được cơ quan có thẩm quyền thẩm định. Đổi mới hình thức, nội dung sinh hoạt chuyên môn dự giờ, bồi dưỡng tập huấn và tổ chức sinh hoạt chuyên môn; bồi dưỡng, tập huấn cho đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên cơ sở giáo dục mầm non. Bên cạnh những kết quả đạt được trong việc dạy văn hóa, công tác giáo dục đạo đức, kỹ năng sống đã được chú trọng và đẩy mạnh. Ngành đã tiếp tục triển khai giảng dạy Bộ tài liệu giáo dục nếp sống thanh lịch, văn minh, các chương trình mới được cập nhật đến các trường mầm non trên địa bàn thành phố.

3.2. Những tồn tại, hạn chế

Về quản lý hoạt động dạy và học: Hiệu trưởng, Ban giám hiệu các trường là người trực tiếp quản lý hoạt động chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục. Song cũng không ít trường Hiệu trưởng chịu trách nhiệm về chất lượng giáo dục, nhưng không có thẩm quyền tiếp nhận, lựa chọn giáo viên. Việc nhận giáo viên chưa đủ tiêu chuẩn, chưa đáp ứng được yêu cầu chuyên môn tồn tại ở nhiều trường, do công tác tuyển dụng, bổ nhiệm đội ngũ GV các trường mầm non do UBND các quận, huyện quyết định.

Hiện nay một số trường mầm non trong các quận nội thành gặp khó khăn về việc bố trí quỹ đất để xây dựng trường học; một số khu đô thị có chung cư cao tầng, trường học chưa đáp ứng được nhu cầu, số học sinh trên một lớp vượt quá quy định. Do vậy để đáp ứng yêu cầu trường chất lượng cao về diện tích sử dụng trong các trường còn bất cập. Hiện một số trường mầm non gặp nhiều khó khăn về tình hình tài chính, ảnh hưởng dịch bệnh; cơ sở vật chất, hệ thống hạ tầng (một số khu vực sân chơi, lớp học) xuống cấp, cần cải tạo, nâng cấp nhiều hạng mục, nhưng kinh phí hạn hẹp. Đội ngũ GV có nhiều GV biên chế tuổi cao, khả năng tiếng Anh, tin học hạn chế, chưa có cơ chế tuyển giáo viên chuyên biệt, giáo viên nước ngoài về giảng dạy cho giáo viên và học sinh nhà trường. Giáo viên ở một số môn mới, môn “tích hợp” và hoạt động giáo dục bắt buộc còn thiếu và chưa được đào tạo, bồi dưỡng bài bản.

Công tác bồi dưỡng đội ngũ giáo viên mầm non đáp ứng chuẩn nghề nghiệp chưa thực sự được quan tâm, phương thức bồi dưỡng, nội dung bồi dưỡng chưa sát thực tế đòi hỏi của giáo viên mầm non. Việc đánh giá khi kết thúc các đợt bồi dưỡng cho giáo viên mầm non còn chưa nghiêm túc, do vậy công tác BD chưa hiệu quả. Các cấp QLGD mặc dù đã quan tâm đến chế độ, chính sách cho đội ngũ giáo viên mầm non thành phố, tuy nhiên so với thực tiễn thì chế độ chính sách đối với đội ngũ giáo viên mầm non thì còn hạn chế chưa tạo được động lực cho đội ngũ GV phát triển. Sự phát triển của các thành phần kinh tế trong thời kỳ đổi mới đã tạo ra nhiều cơ hội lựa chọn việc làm khác cho đội ngũ giáo viên. Chế độ, chính sách về tiền lương còn nhiều bất cập, lương giáo viên chưa đủ để trang trải cuộc sống. Giáo viên mầm non công lập

đang có xu hướng chuyển đổi nghề nghiệp với mức thu nhập cao hơn (giáo viên nghỉ việc sẽ chuyển sang làm việc ở các trường tư thục hoặc chuyển sang làm việc ở các lĩnh vực khác có thu nhập cao hơn); tác động của nền kinh tế thị trường và nhu cầu của giáo viên tăng, giáo viên có năng lực tốt sẽ có xu hướng tìm đến những nơi có điều kiện tốt hơn để tìm cơ hội thăng tiến cho bản thân; một số giáo viên chấp nhận bỏ nghề, đi học lại để tìm kiếm cơ hội việc làm khác. Trường mầm non chưa đều, một số GV trẻ chưa có nhiều kinh nghiệm, một số GV lớp tuổi việc sử dụng CNTT, tiếng Anh còn hạn chế. Công tác đào tạo, bồi dưỡng, khảo sát, đánh giá trình độ chuyên môn của giáo viên mầm non chưa được thực hiện kịp thời. Thiếu các chính sách khuyến khích đội ngũ giáo viên phát triển theo chuẩn nghề nghiệp.

4. Biện pháp quản lý xây dựng các tiêu chí công nhận trường mầm non chất lượng cao trên địa bàn thành phố Hà Nội theo định hướng Luật Thủ đô

4.1. Nâng cao nhận thức và tạo sự đồng thuận của các lực lượng xã hội về sự cần thiết xây dựng tiêu chí công nhận trường mầm non chất lượng cao

Nhằm tuyên truyền, vận động để các cấp chính quyền, cán bộ quản lý giáo dục, Giáo viên, NV và phụ huynh của trẻ nhận thức đúng, đủ về vai trò, tầm quan trọng của công tác xây dựng các tiêu chuẩn công nhận trường mầm non chất lượng cao, chủ trương xây dựng trường chất lượng cao của Đảng, của Nhà nước và của Ngành, từ đó tạo sự đồng thuận, ủng hộ trong việc thực hiện các tiêu chuẩn của trường mầm non chất lượng cao. Nhận thức đúng sẽ dẫn đến thống nhất về tư tưởng và đi đến hành động đúng cho nên hơn ai hết các cấp chính quyền, đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên trong nhà trường cần phải hiểu rõ các nội dung các tiêu chí xây dựng trường mầm non chất lượng cao, thực tế nhà trường và địa phương để phấn đấu, nỗ lực khắc phục khó khăn vì mục tiêu xây dựng trường đạt chuẩn là mang tối cho trẻ môi trường giáo dục toàn diện, hiện đại.

Muốn xây dựng các tiêu chí công nhận trường mầm non chất lượng cao, phải tích cực làm cho các cấp lãnh đạo, chính quyền địa phương nắm được nội dung cụ thể các tiêu chuẩn xây dựng trường mầm non đạt chuẩn chất lượng cao; tranh thủ sự ủng hộ của chính quyền, của các đoàn thể và nhân dân địa phương, tranh thủ các diễn đàn của địa phương để tuyên truyền về sự cần thiết của việc xây dựng các tiêu chí công nhận trường mầm non chất lượng cao, bởi vì một trường mầm non chất lượng cao phù hợp quá trình phát triển giáo dục hiện nay; đồng thời, làm cho mỗi một cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên có sự hiểu biết sâu sắc về tổ chức và hoạt động của hệ thống giáo dục quốc dân nói chung, của trường mầm non nói riêng, đây là một trong những nội dung có trong chương trình bồi dưỡng thường xuyên cho cán bộ quản lý, GV hàng năm. Quá trình ĐTBĐ cần làm cho cán bộ quản lý, GV hiểu rõ, nắm được đầy đủ các quy định về tiêu chuẩn của trường mầm non chất lượng cao, để có sự hiểu biết và nhận thức đầy đủ về tầm quan trọng, ý nghĩa, nội dung của các tiêu chí công nhận trường mầm non chất lượng cao.

4.2. Tổ chức bộ máy quản lý đáp ứng tiêu chuẩn của trường mầm non chất lượng cao theo Luật Thủ đô

Chức năng tổ chức trong quản lý là việc thiết kế cơ cấu các bộ phận phù hợp với mục tiêu tổ chức. Ngoài ra, còn phải chú ý đến phương thức hoạt động, đến quyền hạn của bộ phận, tổ chức đoàn thể, tạo điều kiện cho sự liên kết ngang dọc và đặc biệt chú ý đến việc bố trí cán bộ, người vận hành các bộ phận của tổ chức.

Quản lý xây dựng tiêu chí công nhận trường mầm non chất lượng cao là công việc phức tạp, tốn nhiều thời gian, công sức; đồng thời cần có sự tham gia của nhiều ngành, nhiều cấp và trách nhiệm của tập thể, do đó đòi hỏi sự phối hợp, hợp tác cao của các tổ chức đoàn thể, của cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên trong trường và sự phân công, phân nhiệm hợp lý, có ý nghĩa quyết định thắng lợi trong quá trình quản lý xây dựng trường mầm non chất lượng cao.

4.3. Phát triển đội ngũ giáo viên mầm non giúp cho việc xây dựng và thực hiện các tiêu chí trường mầm non chất lượng cao được thực hiện có hiệu quả và chất lượng.

Phát triển đội ngũ giáo viên mầm non giúp cho việc xây dựng và thực hiện các tiêu chí trường mầm non chất lượng cao được thực hiện có hiệu quả và chất lượng. Điều này sẽ góp phần nâng cao chất lượng giáo dục mầm non hiện nay. Tăng cường phân tích, đánh giá thực trạng ĐNGV. Đẩy mạnh xây dựng các loại kế hoạch (dài hạn, trung hạn, ngắn hạn) phát triển ĐNGV giáo viên mầm non theo chuẩn nghề nghiệp. Tăng cường xây dựng các mối quan hệ công việc rõ ràng, cụ thể giữa các bộ phận và cá nhân. Thực hiện tốt phân công

nhiệm vụ phù hợp với năng lực chuyên môn của giáo viên. Thực hiện tốt xây dựng kế hoạch đào tạo và bồi dưỡng. Duy trì thường xuyên các công việc: thông báo và lắng nghe ý kiến phản hồi từ giáo viên; Hiệu trưởng đánh giá giáo viên theo tiếp cận Chuẩn nghề nghiệp giáo viên mầm non; thực hiện các chế độ chính sách cho giáo viên; chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho giáo viên. Bên cạnh đó, cần thúc đẩy thực hiện chế độ tuyên dương, khen thưởng, kỉ luật ĐNGV.

4.4. Tăng cường quản lý đảm bảo chất lượng chăm sóc giáo dục trẻ

Quản lý chỉ đạo thường xuyên để các trường thực hiện đầy đủ chương trình kế hoạch giáo dục theo quy định của Bộ GD&ĐT, theo đó các trường mầm non phải có kế hoạch giáo dục cụ thể, thực hiện nhiệm vụ năm học và chương trình giáo dục mầm non do Bộ GD&ĐT ban hành.

Chỉ đạo các trường xây dựng kế hoạch nuôi dưỡng, chăm sóc và giáo dục trẻ; làm tốt công tác phân công nhiệm vụ, thực hiện có hiệu quả việc nuôi dưỡng, chăm sóc và giáo dục trẻ, để ra các chỉ tiêu cần đạt về số lượng, chất lượng nuôi dưỡng, chăm sóc và giáo dục trẻ. Nguồn thực phẩm cung cấp phải đủ về số lượng, đảm bảo điều kiện vệ sinh an toàn thực phẩm (VSATTP), giá cả hợp lý theo thị trường địa phương.

Thực hiện nghiêm túc các văn bản quy phạm pháp luật về VSATTP, các công văn hướng dẫn nhiệm vụ của cấp học mầm non về các hoạt động nuôi dưỡng, chăm sóc và giáo dục trẻ. Đưa tầm quan trọng của nội dung an toàn vệ sinh nói chung và VSATTP nói riêng lên hàng đầu. Phối hợp với ngành y tế thực hiện khám sức khỏe định kỳ cho trẻ 2 lần trong năm học. Làm tốt công tác tuyên truyền tới các bậc phụ huynh về công tác thực hiện chuyên đề giáo dục dinh dưỡng, VSATTP bằng nhiều hình thức.

4.5. Đảm bảo quy mô trường lớp, cơ sở vật chất và trang thiết bị dạy học phù và tăng cường công tác xã hội hóa giáo dục trong việc xây dựng trường mầm non chất lượng cao

Lãnh đạo Sở GD&ĐT, lãnh đạo các phòng GD&ĐT thường xuyên chỉ đạo để các trường thực hiện đầy đủ, đúng quy định việc mua sắm trang thiết bị theo đúng quy định của Bộ GD&ĐT.

Chỉ đạo các trường xây dựng thường xuyên rà soát, thống kê số lượng, chất lượng trang thiết bị dạy học; việc mua sắm mới, bổ sung cần có hóa đơn, chứng từ, giải trình theo đúng quy định. Nguồn gốc trang thiết bị có xuất xứ rõ ràng, đảm bảo các đồ chơi không ảnh hưởng đến sức khỏe và mang tính giáo dục của trẻ. Ngoài ra, các cơ sở giáo dục mầm non, cần tổ chức tự làm đồ dùng, đồ chơi, thiết bị dạy học để bổ sung, cải tiến, sửa chữa đồ dùng, đồ chơi, thiết bị dạy học nhằm đáp ứng yêu cầu đổi mới phương pháp dạy học và nâng cao chất lượng giáo dục. Thực hiện nghiêm túc các văn bản quy phạm pháp luật về mua sắm thiết bị trong trường mầm non như: Thông số 02/2010/TT-BGDĐT ngày 11/02/2010 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT về việc ban hành Danh mục Đồ dùng - Đồ chơi - Thiết bị dạy học tối thiểu dùng cho giáo dục mầm non [7]; Quyết định số 3141/QĐ-BGDĐT ngày 30/7/2010 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT về việc Ban hành tiêu chuẩn kỹ thuật Đồ dùng - Đồ chơi - Thiết bị dạy học tối thiểu dùng cho giáo dục mầm non... [8]

Xã hội hóa giáo dục là một chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước. Xã hội hóa giáo dục là huy động các lực lượng xã hội cùng chung tay làm công tác giáo dục, xây dựng tiêu chí công nhận trường mầm non chất lượng cao theo phương châm nhà nước và nhân dân cùng làm. Xây dựng mối quan hệ tốt đẹp giữa nhà trường, gia đình và xã hội để tạo môi trường giáo dục thống nhất, phát huy tinh thần đoàn kết, ý thức trách nhiệm, chủ động phối hợp cùng nhà trường xây dựng trường chất lượng cao. Nâng cao nhận thức của các lực lượng xã hội về vị trí của giáo dục “Giáo dục là quốc sách hàng đầu”, giáo dục là cơ sở của sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, làm cho mỗi gia đình đều hiểu về tài sản vô giá của mình để lại cho con cái là sự thành đạt của con cái về mặt giáo dục. Do đó, việc tạo điều kiện cho con đến trường, chăm lo sự học hành ở nhà của con cái và đóng góp trong điều kiện có thể để xây dựng phát triển giáo dục địa phương là trách nhiệm không thể thiếu được ở các bậc cha mẹ trẻ. Ngoài ra, cần khơi dậy truyền thống của dân tộc, của địa phương, dòng tộc, họ hàng trong việc học tập của con cái. Huy động có hiệu quả các đoàn thể, tổ chức chính trị xã hội, chính quyền địa phương, nhân dân, các nhà tài trợ... hỗ trợ đóng góp xây dựng nhà trường.

4.6. Hoàn thiện các tiêu chí công nhận trường mầm non chất lượng cao trên địa bàn thành phố Hà Nội theo Luật Thủ đô

Chương trình giáo dục nhà trẻ của Trường Mầm non chất lượng cao nhằm giúp trẻ từ 12 tháng tuổi đến 36 tháng tuổi phát triển hài hòa về các mặt thể chất, nhận thức, ngôn ngữ, tình cảm, kĩ năng xã hội và thẩm

mỹ. Tăng cường phát triển các tố chất vận động ban đầu và các giác quan, phát huy tối đa khả năng cá nhân; mạnh dạn, hồn nhiên, thích tìm hiểu, khám phá; biết giao tiếp với những người xung quanh; biết phòng tránh một số tình huống đơn giản không an toàn với bản thân. Chương trình giáo dục mẫu giáo nhằm giúp trẻ em từ 3 – 6 tuổi phát triển hài hòa về các mặt thể chất, nhận thức, ngôn ngữ, tình cảm, kỹ năng xã hội và thẩm mỹ; hình thành và phát triển ở trẻ em những chức năng tâm sinh lý, năng lực và phẩm chất mang tính nền tảng, những kỹ năng sống cần thiết phù hợp với lứa tuổi. Phát triển tối đa năng lực cá nhân trẻ. Chú trọng phát triển các tố chất vận động và các giác quan, khả năng tư duy độc lập, sáng tạo, mạnh dạn, tự tin, chia sẻ, hợp tác và biết cách giải quyết các tình huống xảy ra xung quanh. Có khả năng tự học, tự tìm kiếm thông tin, sẵn sàng bước vào bậc tiểu học và các bậc học tiếp theo, trở thành người công dân toàn cầu trong tương lai.

5. Kết luận

Chất lượng GD&ĐT tạo nên thương hiệu của mỗi trường. Các trường mầm non muốn đạt được thương hiệu cần có các tiêu chí: Tổ chức và quản lý nhà trường; Cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên; Cơ sở vật chất và thiết bị dạy học; Quan hệ giữa nhà trường, gia đình và xã hội; Hoạt động và kết quả nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục trẻ. Vì thế, việc nghiên cứu, đề xuất các giải pháp xây dựng các tiêu chí công nhận trường mầm non chất lượng cao trên địa bàn thành phố Hà Nội trở nên cấp thiết; đây không chỉ là nhiệm vụ trước mắt mà còn là vấn đề lâu dài, đòi hỏi phải tiến hành thường xuyên, liên tục.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2019), Thông tư số 06/2019/TT-BGDĐT quy định về quy tắc ứng xử trong các cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông, cơ sở giáo dục thường xuyên.
- [2] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), Thông tư số 26/2018/TT- BGDĐT ngày 08/10/2018 của Bộ GDĐT ban hành quy định chuẩn nghề nghiệp giáo viên mầm non.
- [3] Hội đồng nhân dân Thành phố Hà Nội (2019), Nghị quyết số 13/2019/NQ-HĐND của Hội đồng nhân dân Thành phố Hà Nội khóa XV quy định mức trần học phí đối với các cơ sở giáo dục công lập chất lượng cao trên địa bàn Thủ đô năm học 2020-2021.
- [4] Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội đã ban hành Quyết định số 20/2013/QĐ-UBND ngày 24/6/2013 của UBND thành phố Hà Nội ban hành Quy định cụ thể tiêu chí về cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên, chương trình, phương pháp giảng dạy và dịch vụ giáo dục chất lượng cao áp dụng tại một số cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông chất lượng cao
- [5] Hồ Lam Hồng (2006), “Nghiên cứu cơ sở lý luận và thực tiễn của việc xây dựng chuẩn giáo viên mầm non đáp ứng yêu cầu đổi mới của giáo dục mầm non”, đề tài cấp Bộ.
- [6] Luật số 25/2012/QH13 ngày 21/11/2012 Luật Thủ đô về phát triển giáo dục và đào tạo
- [7] Thông số 02/2010/TT-BGDĐT ngày 11/02/2010 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT về việc ban hành Danh mục Đồ dùng - Đồ chơi - Thiết bị dạy học tối thiểu dùng cho giáo dục mầm non
- [8] Quyết định số 3141/QĐ-BGDĐT ngày 30/7/2010 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT về việc Ban hành tiêu chuẩn kỹ thuật Đồ dùng - Đồ chơi -Thiết bị dạy học tối thiểu dùng cho giáo dục mầm non.

ABSTRACT

Managing the construction of criteria for recognition of high-quality preschools in Hanoi city according to the Law on Capital

Preschool education is the first level of education in the national education system, laying the foundation for children's physical, cognitive, social-emotional and aesthetic development. The skills that children acquire through early childhood care programs will be the foundation for their future learning and success. In order to meet the requirements of society, at present, preschool education has focused on the orientation of improving the quality of early childhood education institutions and building high-quality schools. Accreditation of high-quality preschools in Hanoi city according to the Law of the Capital.

Keywords: Management, construction, criteria, high-quality preschool.